

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

11.04.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

ТВ 1

✓ Румен Радев в "ДЕНЯТ с Веселин Дремджиев"

На среща с представител на посолството на САЩ в София представихме позицията на АИКБ за същността, начина на прилагане и комуникиране на политиката на Тръмп не само с митата. Отговорът на Европа трябва да бъде единен и да се търси запазване на партньорските отношения. И за Боташ, Чирен, влизането на България в Евророната, това каза Румен Радев, председател на Асоциация на индустриалния капитал в България в предаването „Денят“ с Веселин Дремджиев (АИКБ).

Видео от цялото участие ще намерите [ТУК](#).

АИКБ

✓ Управителният съвет на АИКБ обсъди ефектите на обявените вносни тарифи в САЩ върху българските предприятия

Членовете на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) обсъдиха вчера ефектите от новите митнически тарифи, които САЩ въвежда върху вноса на определени продукти от Европейския съюз.

АИКБ вече организира анкета сред членовете си, чиято цел е да установи въздействието на мерките за ограничаване на вноса от страна на САЩ върху българските компании. Въпросите касаят прекия и непрекия ефект на митата върху дейността на дружествата, включително очакванията за икономическа активност, продажби, работни места, вериги на доставки. Така АИКБ ще може да изготви както оценка на ефектите върху българската икономика, така и да обобщи национални мерки за подкрепа според очакванията на засегнатите производители.

В условия на засилващи се глобални икономически и търговски предизвикателства, включително риска от нови мита от страна на САЩ, единството на Европейския съюз е от ключово значение. Според АИКБ само чрез обща, координирана позиция можем да защитим конкурентоспособността на българския бизнес и европейската икономика, да гарантираме устойчивост на индустрията и да отстояваме обществените си интереси. АИКБ подкрепя категорично усилията на европейските институции за единен отговор и солидарност в защита на икономическите интереси на държавите членки и ще съдейства в максимална степен на ангажираните с темата български власти за пълноценен диалог с европейските ни партньори.

Междувременно, АИКБ търси активно сътрудничеството и постигането на адекватни решения със сродните организации в Европейския съюз, със социалните партньори, както и ще подпомага членовете си в установяването на устойчиви търговски отношения в нови пазарни региони.

По-късно през деня представители на АИКБ взеха участие в работна среща със съветника по икономически въпроси г-н Бен Хилбъри от Посолството на САЩ в България, на която обсъдиха въздействието на новите митнически тарифи върху българския бизнес, двустранния стокооборот, вече стартиралите и бъдещи проекти и цялостната икономическа среда, препотвърждавайки позицията на Управителния съвет по тези актуални теми.

[БТА](#)

✓ **Управителният съвет на АИКБ обсъди ефектите на обявените вносни тарифи в САЩ върху българските предприятия**

Членовете на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) обсъдиха вчера ефектите от новите митнически тарифи, които САЩ въвежда върху вноса на определени продукти от Европейския съюз.

АИКБ вече организира анкета сред членовете си, чиято цел е да установи въздействието на мерките за ограничаване на вноса от страна на САЩ върху българските компании. Въпросите касаят прекия и непрекия ефект на митата върху дейността на дружествата, включително очакванията за икономическа активност, продажби, работни места, вериги на доставки. Така АИКБ ще може да изготви както оценка на ефектите върху българската икономика, така и да обобщи национални мерки за подкрепа според очакванията на засегнатите производители.

В условия на засилващи се глобални икономически и търговски предизвикателства, включително риска от нови мита от страна на САЩ, единството на Европейския съюз е от ключово значение. Според АИКБ само чрез обща, координирана позиция можем да защитим конкурентоспособността на българския бизнес и европейската икономика, да гарантираме устойчивост на индустрията и да отстояваме обществените си интереси. АИКБ подкрепя категорично усилията на европейските институции за единен отговор и солидарност в защита на икономическите интереси на държавите членки и ще съдейства в максимална степен на ангажираните с темата български власти за пълноценен диалог с европейските ни партньори.

Междувременно, АИКБ търси активно сътрудничеството и постигането на адекватни решения със сродните организации в Европейския съюз, със социалните партньори, както и ще подпомага членовете си в установяването на устойчиви търговски отношения в нови пазарни региони.

По-късно през деня представители на АИКБ взеха участие в работна среща със съветника по икономически въпроси г-н Бен Хилбъри от Посолството на САЩ в България, на която обсъдиха въздействието на новите митнически тарифи върху българския бизнес, двустранния стокооборот, вече стартиралите и бъдещи проекти и цялостната икономическа среда, препотвърждавайки позицията на Управителния съвет по тези актуални теми.

[NOVA TV](#)

✓ **доц. Борислав Великов за значимостта на водните ресурси**

„Когато говорим за водни ресурси, не става въпрос само за питейно-битово водоснабдяване. Говорим и за водоснабдяване за напояване, говорим за енергетика. Водните ресурси са нещо много важно и дългосрочната липса на държавна грижа и държавна политика в този сектор се отразява, безспорно, и то много силно.“, това каза експертът от Българска асоциация по водите, **доц. Борислав Великов, член на Националния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ)** за предаването „Социална мрежа“ по Нова нюз.

Целият коментар по темата гледайте [тук](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ **От 13,7 до 4,8 пъти: Как се променя разликата в минималните заплати в страните в ЕС?**

От страните в ЕС, които са въвели минимална работна заплата, под 1000 евро са минималните месечни възнаграждения единствено в десет страни към януари тази година. С най-ниска минимална заплата в ЕС е България (551 евро), а с най-висока - Люксембург (2638 евро), показват най-новите данни на европейската статистическа агенция Евростат.

Най-високата минимална заплата в ЕС - тази в Люксембург е била 4,8 пъти по-висока от тази в България. За сравнение за същия период на 2007 г., когато България стана член на Европейския съюз, тази разлика е било 13,7 пъти. Тогава най-високата минимална заплата, в страните, които са обявили такава, е била в Белгия - 1259 евро, а у нас е била 92 евро.

В ЕС 22 от 27-те страни членки имат въведена минимална работна заплата към 1 януари 2025 г., уточнява агенцията. Сред тях по-ниски от 1000 евро са минималните възнаграждения освен в България и в Унгария (707 евро), Латвия (740 евро), Румъния (814 евро), Словакия (816 евро), Чехия (826 евро), Естония (886 евро), Малта (961 евро), Гърция (968 евро) и Хърватия (970 евро).

В шест страни минималната заплата е в диапазона от 1000 до 1500 евро. Това са Кипър (1000 евро), Португалия (1015 евро), Литва (1038 евро), Полша (1091 евро), Словения (1278 евро) и Испания (1381 евро).

Останалите шест страни от ЕС с минимални заплати са Франция (1802 евро), Белгия (2070 евро), Германия (2161 евро), Нидерландия (2193 евро), Ирландия (2282 евро) и Люксембург (2638 евро).

Разликите в минималните заплати между страните в ЕС са значително по-малки, след като се вземат предвид разликите в нивата на цените, отбелязва Евростат.

Когато се изразят в стандарта на покупателната способност (СПС), минималните заплати в страните от ЕС с по-ниски потребителски цени стават по-високи в сравнение с тези с по-високи цени.

Коригирани спрямо стандарта на покупателната способност минималните заплати варират от 878 СПС на месец в Естония до 1992 СПС в Германия, което е разлика от 2,3 пъти.

Представени като дял от средните брутни месечни възнаграждения, през 2022 г. минималните заплати са били над 60% от средните заплати само в три държави: Франция, Португалия и Словения (66% и в трите).

В България през 2022 г. минималната заплата е представлявала 54% от средните възнаграждения за страната.

По-малко от половината от средните заплати за били минималните възнаграждения през 2022 г. в Белгия (49%), Малта (46%), Естония и Латвия (по 43% във всяка).

[БНР](#)

✓ МАЕ: Глобална търговска война може да създаде предизвикателства пред ИИ центрите за данни

Една ескалираща глобална тарифна война може да създаде предизвикателства за нововъзникващия сектор на ИИ центрове за данни и да причини него по-бавен растеж, посочи пред Ройтерс Лора Кози, технологичен директор на Международната агенция по енергетика (МАЕ).

САЩ, Китай и Европейският съюз заедно ще формират 80% от прогнозирания ръст в търсенето на центрове за данни до 2030 г., който сектор се очаква да бъде доминиран от използването на изкуствен интелект (ИИ или AI), се посочва в последен доклад на МАЕ.

Сценариите в доклада за пречки пред ИИ сектора "обхващат много от нещата, които виждаме – по-бавен икономически растеж, повече тарифи в повече държави, така че наистина текущата тарифна среда е сценарий, при който ИИ ще види по-бавен растеж от това, което виждаме в нашия основен случай", отбеляза Лора Кози.

Според основния сценарий на МАЕ, глобалното потребление на електроенергия от центрите за данни се очаква да нарасне до около 945 тераватчаса (TWh) до 2030 г., но сценарият на "на срещни ветрове", свързани с една глобална тарифна война, ще доведе до спад на подобно потребление до 670 TWh.

В Съединените щати се очаква центрите за данни да формират почти половината от нарастването на търсенето на електроенергия между днешна дата и 2030 г. и се очаква страната да бъде лидер в развитието на центрове за данни в световен мащаб, според данните на МАЕ.

Електроенергийните компании в САЩ изпращат огромни заявки за нов капацитет, който би надхвърлил тяхното пиково търсене или съществуващ производствен капацитет, което поражда опасения, че технологичните компании се обръщат към множество доставчици на електроенергийни услуги, увеличавайки перспективите за търсене.

Докладът на МАЕ има за цел да се работи с технологичните компании и индустрията, за да осмисли истинската "опашка" за центрове за данни, което в крайна сметка ще бъде от съществено значение за ИИ, за да получи електричеството, от което се нуждае, посочи Кози.

Натоварването на енергийните мрежи също може да доведе до забавяне на проекти, като около 20% от планираните проекти за центрове за данни са изложени на риск. Търсенето на преносни линии и критично мрежово и производствено

оборудване е голямо, което отразява този риск, се казва още в доклада на МАЕ. Около 50% от центровете за данни в процес на разработка в Съединените щати са във вече съществуващи големи клъстери, което потенциално повишава рисковете от местен енергиен недостиг.

✓ НСИ: Спад на промишленото производство и повишение на строителството през февруари

През февруари 2025 г. промишленото производство в нашата страна се свива за пети пореден месец (на месечна база), докато строителството нарасна за втори пореден месец, показват данните на Националния статистически институт (НСИ). Промисленото производство се понижава с 0,7% спрямо януари, когато се сви с 2,1%, отбелязвайки устойчиво намаление от октомври 2024 г. насам.

Спад с цели 6,3% беше отчетен в добивната промишленост и с 2,7% в преработващата промишленост, докато производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ се повишава с 3,5% спрямо месец по-рано.

Спрямо годината по-рано (спрямо февруари 2024 г.) промишленото производство отбеляза спад с 4,6% след понижение с 3,3% през първия месец на 2025 г. Това представлява понижение на промишленото производство за трети пореден месец и най-солиден негов спад от юни 2024 г. насам.

Най-солиден спад със 7,1% е отчетен в преработващата промишленост и с 1,8% в добивната, докато производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ, докато преработващата промишленост отбелязва ръст с цели 11,2% спрямо февруари 2024 г.

Индексът на НСИ за продукцията в сектор "Строителство" през февруари пък отбелязва слабо повишение с 0,2% спрямо януари, когато скочи с 2,2%.

Строителството на сгради обаче се сви с 0,2%, а строителството на съоръжения - с 0,5%, докато продукцията от специализирани строителни дейности се увеличи с 1,1 на сто.

На годишна база строителната продукция през февруари се повиши със 7,4% след растеж с 8,1% през януари, като Това представлява повишение за 14-ти пореден месец.

Строителството на съоръжения нараста спрямо февруари 2024 г. с 9,7%, а на специализираните строителни дейности - със 7,6%, докато строителството на сгради се повишава с 5,8 на сто.

По-рано тази седмица НСИ представи и данни, показващи свиване на търговията на дребно (без търговията с автомобили и мотоциклети) през февруари с 1,7% спрямо месец по-рано, когато продажбите на дребно се понижиха с 0,9 на сто.

Спрямо година по-рано, търговският оборот през февруари 2025 г. се увеличи с 2,4%, но след ръст с 8,2% през януари. Въпреки че търговията на дребно нарасна през февруари за 13-ти пореден месец, повишението през февруари е най-слабото от май 2024 г. насам.

[Мениджър](#)

✓ Германските институти очакват икономиката на страната да стагнира през 2025 г.

Германската икономика няма да регистрира значителен растеж през тази година, а тарифните политики на Доналд Тръмп заплашват с още по-мрачен резултат, според водещите изследователски институти в страната, пише [Си Ен Би Си](#).

Брутният вътрешен продукт ще се увеличи само с 0,1% през 2025 г. след две години на свиване, по-малко от прогнозираните 0,8% през септември, посочиха те в колективна прогноза. За 2026 г. прогнозираят ръст от 1,3%, което представлява същото ниво като през септември.

„Геополитическото напрежение и протекционистката търговска политика на САЩ изострят и без това напрегнатата икономическа ситуация в Германия“, каза Торстен Шмид, ръководител на икономическите изследвания в RWI – Института за икономически изследвания „Лайбниц“. „Освен това германските компании са изправени пред нарастваща международна конкуренция – особено от Китай.“

Бизнес моделът на Германия беше поставен под напрежение на няколко фронта, най-вече в резултат на по-високите енергийни разходи в резултат на войната на Русия в Украйна и атаката на президента на САЩ срещу свободната търговия. Шмид също подчерта „структурна слабост“, включително недостиг на квалифицирана работна ръка и прекомерна бюрокрация.

Прогнозата взема предвид американските мита върху вноса на алуминий, стомана и автомобили, но не и по-широкообхватните мита, които Тръмп обяви на 2 април, преди временно да ги намали в сряда.

Докато тези мерки рискуват да нанесат допълнителни щети, институтите предупредиха, че въздействието е трудно да се определи количествено, тъй като те са толкова безпрецедентни.

Германските консерватори от ХДС/ХСС и социалдемократите сключиха в сряда коалиционно споразумение след федералните избори през февруари, опитвайки се да възобновят растежа чрез инвестиране в застаряващата инфраструктура на страната, като същевременно намаляват корпоративните данъци, цените на електроенергията и съкращават бюрокрационните разходи.

Законодателите вече гласуваха за създаване на специален фонд за инвестиции в отбраната.

Изследователските институти посочиха, че все още не е ясно как ще се използва този увеличен обхват за разходи и че едва ли ще има допълнителни средства тази година. За 2026 г. те очакват 24 милиарда евро допълнителни разходи, които да повишат продукцията с около половин процентен пункт

✓ **Цените на петрола са се насочили към втори седмичен спад заради търговската война**

Цените на петрола се повишиха в ранната търговия в петък, но продължават да са на път към регистриране втори пореден седмичен спад поради опасения, че продължителната търговска война между Съединените щати и Китай ще смаже потреблението на суров петрол, тъй като техният спор ограничава икономическия растеж, пише [Ройтерс](#).

Към 09:00 часа българско време сортът Брент поскъпна с 0,52 долара, или 82%, до 63,85 долара за барел. Цената на американския лек суров петрол WTI се повиши с 0,50 долара, или 0,83%, до 60,57 долара за барел.

Брентът се очаква да поевтинее с 4% тази седмица, добавяйки към спад от 11% през предходната седмица, докато WTI се очаква да се раздели с 3,8% от стойността си, след като също падна с 11% през предходната седмица.

Продължителният търговски спор между САЩ и Китай вероятно ще намали обемите на световната търговия и ще наруши търговските пътища и в крайна сметка ще натези върху световния икономически растеж. Тъй като двете страни са най-големите потребители на петрол в света, това ще се отрази и на потреблението на суров петрол.

Цените на петрола са „подложени на натиск на фона на продължаващите опасения относно глобалното икономическо забавяне“, посочи в бележка Даниел Хайнс, старши стратег по суровините в ANZ. Той добави, че банката прогнозира, че ако глобалният икономически растеж падне под 3%, потреблението на петрол ще намалее с 1%.

Търговската война между двете икономически суперсили ескалира, след като американският президент Доналд Тръмп повиши митата срещу Китай до 145% в четвъртък, дори след като в сряда обяви пауза на високите мита срещу десетки търговски партньори на САЩ. Китай, от своя страна, обяви допълнителен налог върху вноса на американски стоки, като повиши митата си до 84%.

В четвъртък Администрацията за енергийна информация на САЩ понижи прогнозите си за глобален икономически растеж и предупреди, че митата могат да натезат силно върху цените на петрола. Агенцията също намали своите прогнози за търсенето на петрол в САЩ и света за тази и следващата година.

3e-news.net

✓ **Проекти за строеж на батерии с обща мощност от близо 7000 MW са подадени към ЕСО**

В Електроенергийният системен оператор са постъпили заявления за изграждане на 7000 MW инсталиран капацитет за системи за съхранение на енергия. Те са с обща мощност от близо 27 хил. мвтч. Това обясни изпълнителният директор на ЕСО Ангелин Цачев по време на Четвъртата международна ядрена конференция, посветена на Малките модулни реактори (SMR). Събитието се организира от Българският Енергиен и Минен Форум и Канадската търговска камара в България, а медиен партньор е ZeNews.

Според Цачев е възможно тези системи за съхранение да бъдат изградени до 1-2 години и това ще облекчи работата по балансиране на електроенергийната система. В момента ЕСО вече е присъединил към мрежата един проект на батерии с мощност 27 MW, а до май ще бъде в паралел и огромен проект от 500 MW, обясни Цачев пред аудиторията. Експертите припомнят, че системите за съхранение на енергия са добро решение в подкрепа на непостоянните възобновяеми енергийни източници като в момента масово проектите се правят с батерии от Китай. Самите системи могат да доставят енергия към мрежата за около четири часа. Остава проблемът с честотното регулиране на енергийната система и той може да се реши чрез изграждане на базови мощности, включително малки модулни реактори.

Самите ММР на практика не са конкуренти на възобновяемите източници, ами се допълват обясни Цачев пред аудиторията. „Гледам позитивно на малките модулни реактори, предвид че все повече мощности с непостоянен характер се изграждат в района на Югоизточна Европа“, обясни експертът пред аудиторията. Основният въпрос е как да се балансира електроенергийната система като отговор може да дадат ММР с широк диапазон на регулиране, смята шефът на ЕСО. Подобни мощности могат да се регулират в дневен или почасов режим, в зависимост от нуждите на системата. Това е важно и ще бъде революция в енергийните системи на ЕС за наличието на такива мощности, обясни Цачев.

Експертът припомни за проекта на ЕСО и Българската банка за развитие за финансиране на проекти за покривни соларни системи върху публичните сгради. Проектът ще даде възможност на потребителите да финансират системи за производство на енергия и те да са „зад електромера“. Това ще намали разходите на всички консуматори с около 30% и ще даде възможност ЕСО да се възползва от системите за съхранение на енергия в тези консуматори. „Идеята е да създадем една голяма енергийна общност и тя да даде възможност на потребителите да обменят енергия – като вид голяма енергийна общност“, обясни още Цачев.

Според него занапред енергийните общности ще имат сериозна роля в управлението на енергийните системи. „Колкото по-бързо изградим такива системи ще имаме повече, евтина и достъпна енергия. А това в крайна сметка ще подобри конкуретоспособността на нашите компании“, категоричен бе Цачев.

От ЕСО припомниха, че за тях е особено трудно да управляват енергийната мрежа през пролетните месеци като април и май и причината е огромното производство на енергия от соларните централи. В момента у нас има 4700 MW централи на възобновяеми източници, основно фотоволтаични централи. Въглищните централи в момента работят с понижена мощност до 700 MW.

Въпреки усилията на ЕСО само за март непроизведената енергия от соларите е за близо 50 000 мвтч. Тази „изгубена“ чиста енергия само ще се увеличава в пролетните и летните месеци, обясняват експертите.

✓ Азербайджан търси дългосрочни договори с европейските страни, за да подсигури надграждането на Южния газов коридор

Азербайджан търси дългосрочни договори и други финансови инструменти за да реализира успешно планираното разширение на Южния газов коридор. По време на министерската сесия през миналата седмица министърът на енергетиката на Азербайджан Парвиз Шахбазов говори за стратегическото значение на азербайджанския газ и Южния газов коридор, който днес снабдява 12 държави със синьо гориво. „Въпреки съществуващите ограничения върху природния газ Азербайджан не само запази, но и засили позицията си на надежден енергиен партньор, като през годините разшири обема на доставките си и разшири географския си обхват. През 2021 г. в Европа бяха доставени 8,2 милиарда кубически метра (млрд. куб. м) природен газ, а през миналата година тази цифра достигна 12,9 млрд. куб. м - увеличение с повече от 57%“. Той също така отбеляза, че „през 2024 г. приблизително 10% от износа на азербайджански газ е бил доставен на Грузия, 39% - на Турция, а останалите 51% са отишли в Европа. Понастоящем количествата газ, поискани от Азербайджан от европейските държави, които не са членове на Южния газов коридор, възлизат на 14 млрд. куб. м.“

Според него дългосрочните газови договори между Азербайджан и европейските купувачи, заедно с гаранциите и финансовата подкрепа от ЕС, ще бъдат от ключово значение за осигуряване на успешното разширяване на газовия коридор. Това ще позволи да се изнасят 1,5 млрд. куб. м природен газ, който ще бъде спестен в резултат на свързането на 2700 MW зелени електроцентрали към мрежата до края на 2030 г.

Срещата в Баку бе 11-та подред министерска среща на Консултативния съвет за Южния газов коридор и на 3-ата министерска среща на Консултативния съвет за зелена енергия. Срещите доведоха до подписването на няколко споразумения за сътрудничество в областта на природния газ и възобновяемата енергия, съобщиха от азербайджанското енергийно министерство.

Европейският съюз трябва да преразгледа финансирането и политиките си за дългосрочни договори, ако иска да продължи да внася природен газ от Азербайджан, заяви в сряда президентът на страната Илхам Алиев, добавяйки, че Баку може вместо това да търси други експортни пазари, съобщи и агенция „Ройтерс“.

Той посочи забраната на Европейската инвестиционна банка за финансиране на нови изкопаеми горива и липсата на дългосрочни договори за закупуване на газ като бариери пред разширяването на износа към ЕС.

"Пазарът на ЕС е първокласен по отношение на законодателство, правила и ценообразуване, но не трябва да гледаме само на запад. Можем да погледнем на изток, на юг. Това е важно за бъдещето на газовата индустрия на Азербайджан и енергийната сигурност на Европа", каза Алиев на политически форум.

Тъй като диверсифицира вноса на енергия от Русия след началото на войната в Украйна, ЕС увеличи вноса на газ от Азербайджан до близо 13 милиарда кубични метра през 2024 г. от 8 млрд. куб. м през 2021 г. През 2022 г. Брюксел подписа споразумение с Баку за удвояване на вноса на газ до поне 16 млрд. куб. м годишно до 2027 г., напомня Ройтерс.

Коментарите на Алиев обаче предполагат, че тези цели може да са непостижими, предвид предизвикателствата с осигуряването на инфраструктурно финансиране от Брюксел.

"Всички наши големи енергийни проекти – петролни или газови – бяха финансирани по модела 70% заеми и 30% корпоративно финансиране. Сега европейските институции трябва да се върнат към този подход", посочи Алиев.

Азербайджан заяви, че иска да разшири основната си газова артерия към Европа, мрежата от Южни газови коридори, която минава през 3500 км от Азербайджан до Италия, припомнят още от западната медия.

Азербайджан и Словения разширяват сътрудничеството си

Азербайджан и Словения подписаха Меморандум за разбирателство за сътрудничество в областта на енергетиката, чиято цел е да се разшири сътрудничеството в енергийния сектор. Споразумението включва области като енергийната сигурност, диверсификацията на доставките на газ, сътрудничеството в областта на зелените енергийни технологии, включително водорода, и обмена на най-добри практики в използването на възобновяеми енергийни източници. В него се очертава и засилено сътрудничество по отношение на енергийните политики и инициативи, приети в рамките на световната екологична конференция COP29 и Парижкото споразумение.

Коридори за пренос на зелена енергия

Азербайджан, Казахстан и Узбекистан подписаха меморандум за разбирателство в подкрепа на първия етап от предпроектното проучване за проекта „Каспийски зелен енергиен коридор“. Междувременно се очаква предпроектното проучване за коридора „Каспийско море-Черно море-Европа“ да приключи до средата на 2025 г., като през първия етап се планира износ на 4 гигавата (GW) електроенергия. През второто тримесечие на тази година ще започнат и проучвания за оценка на осъществимостта на коридора Централна Азия-Азербайджан. В рамките на предпроектното проучване за коридора за зелена енергия Азербайджан-Турция са проучени два потенциални маршрута за износ. По време на събитието беше подписано още едно споразумение за сътрудничество в областта на зелената електроенергия между Азербайджан, Грузия, Турция и България.

За тази цел Азербайджан подписа три споразумения за проекти за слънчева енергия: проект за слънчева фотоволтаична централа Ufuq (50 MW) с Enerso Jabrayil LLC, проект за слънчева фотоволтаична централа Shams (50 MW) с Clean Energy Jabrayil и 30 MW слънчева централа в Нахичеванската автономна република с Nobel Energy Limited. Тези проекти ще допринесат за развитието на зелена енергийна зона с годишно производство на 268 млн. kWh електроенергия, спестяване на 59 млн. куб. м газ и намаляване на въглеродните емисии със 128 000 тона.

Разработване на офшорни вятърни инсталации

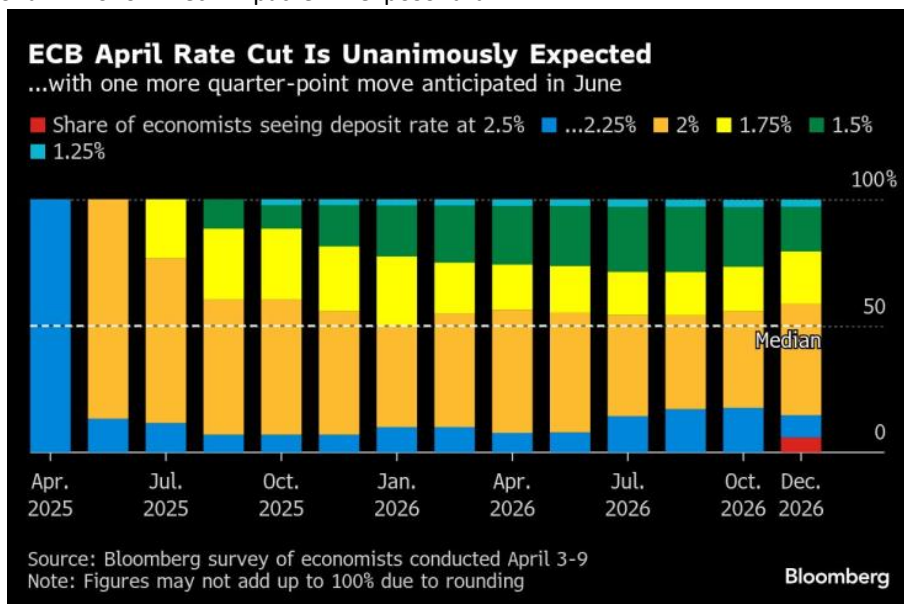
Проведена бе и кръгла маса ЕС-Азербайджан за развитието на офшорната вятърна енергия с участието на водещи европейски компании и финансови институции в областта на вятърната енергия. Присъстваха и комисарят на ЕС по въпросите на енергетиката и жилищното строителство Дан Йоргенсен и главният изпълнителен директор на WindEurope Джайлс Диксън.

Беше споделена информацията относно определянето на пет офшорни вятърни зони в азербайджанския сектор на Каспийско море, текущите дейности по измерване и наблюдение, както и съществуващите проекти с международни енергийни компании. На първоначалния етап се очаква 4 GW офшорна вятърна енергия да бъдат изнесени за Европа чрез зеления енергиен коридор Каспийско море-Черно море-Европа, като се планират допълнителни междусистемни връзки, които да достигнат до различни европейски пазари.

На кръглата маса беше потвърден взаимният интерес към сътрудничеството между ЕС и Азербайджан в областта на развитието на офшорната вятърна енергия, а участниците обсъдиха и следващите стъпки по Меморандума за разбирателство, подписан през 2024 г. между Азербайджанската агенция за възобновяема енергия (AREA) и WindEurope.

✓ ЕЦБ ще намали лихвения процент два пъти, заради капризите на Тръмп

Представителите на Европейската централна банка вероятно ще намалят още два пъти разходите по заемите, като все пак ще вземат под внимание действията на президента на САЩ Доналд Тръмп, сочи проучване на Bloomberg сред икономисти. Анкетираните очакват последователни намаления с четвърт пункт през април и юни, преди депозитната лихва да остане впоследствие на 2% поне до края на 2026 г. Те предупреждават, че политиката на САЩ крие значителни рискове, заплашващи да подкопаят икономическия растеж в еврозоната.

Единно е очакването за намаляване на лихвените проценти на ЕЦБ през април | ...като през юни се очаква още едно понижение с четвърт пункт

Те посочват като главна причина хаотичните усилия на американския президент да преустрои глобалния ред. Търговската му война разтърси финансовите пазари, подхрани страховете от голям икономически срив и остави международните лидери в недоумение как да реагират.

„Паричната политика сега се определя от Тръмп“, каза Арне Петимезас, анализатор в AFS Interest в Амстердам. „ЕЦБ напразно ще чака повече яснота за митата.“

Засега официалните лица ще трябва да се наслаждат на неспокойното примирие, което цари в момента, след като Тръмп спря за 90 дни повечето мита, които беше обявил миналата седмица, за да даде време за преговори, а Европейският съюз отложи контрамерките. Противопоставянето му с Китай продължава да ескалира.

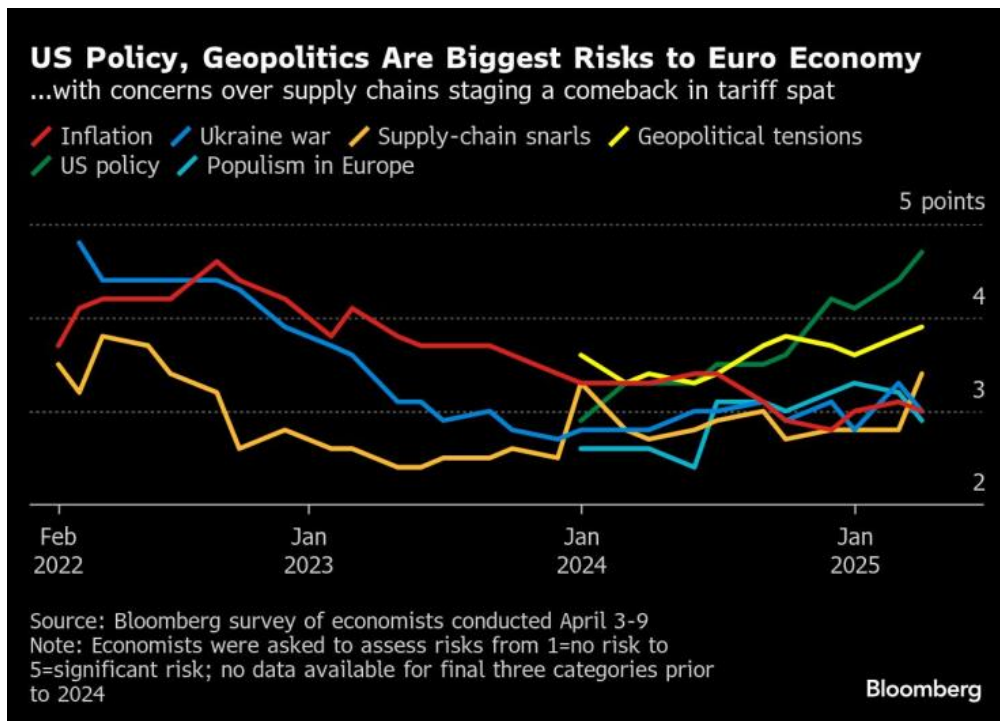
Най-голямото предизвикателство за ЕЦБ в тази ситуация, казва Аластър Уинтър от Argyll Europe, е „да изглежда така, сякаш знае какво да прави в лицето на капризите на Тръмп“.

„ЕЦБ е изправена пред коренно различен свят от този при последното си заседание, тъй като американските мита стават реалност, а паричната политика за еврозоната ще трябва да се адаптира. Очакваме Управителният съвет отново да понижи лихвите с 25 базисни пункта на заседанието си на 17 април преди поредица от намаления, които ще последват по-късно през годината“, казва Дейвид Пауъл, старши икономист за еврозоната в Bloomberg Economics.

Що се отнася до предстоящото заседание на ЕЦБ, търговската война на Тръмп вероятно е улеснила много решението на политиките, каза Анджей Щепаняк от Nomura.

Отчетът от последното им официално заседание показва, че те са отворени или за пауза през април, или за ново намаление, като има силни твърдения и за двете страни. Като се има предвид пазарната разпродажба, причинена от действията на Тръмп, като индексът STOXX Europe 600 все още е спаднал с около 8% отпреди той да представи глобалните мита, импулсът за намаление се засили.

Политиката на САЩ и геополитиката са най-големите рискове за икономиката на еврото | ...с опасения за веригите за доставки, които се завръщат в спора за митата

„Тръмп предопредели решението за политиката на ЕЦБ през април“, каза Щепаняк. „Въпросът сега е дали ЕЦБ трябва да намали под неутралната стойност, за да подкрепи икономиката.“

Мнозинството от анкетираните виждат, че до третото тримесечие лихвените проценти ще бъдат на благоприятна територия. Макар че точно половината определят нивото, което нито ограничава, нито стимулира растежа, на 2%, почти толкова икономисти смятат, че то е по-високо.

Преминаването под т.нар. неутрална стойност може да е видът подкрепа, от която се нуждае икономиката на еврозоната. Икономистите виждат рискове за растежа в низходяща посока през тази и следващата година, преди по-високите разходи за инфраструктура и отбрана, особено в Германия, да подкрепят значително търсенето.

Risks to Near-Term ECB Growth Outlook on Downside			
Risks to December projections are...	on the upside	broadly balanced	on the downside
Growth in 2025 (0.9%)	3%	9%	89%
...in 2026 (1.2%)	17	23	60
...in 2027 (1.3%)	30	58	12
Inflation in 2025 (2.3%)	23	20	57
...in 2026 (1.9%)	34	40	26
...in 2027 (2.0%)	24	70	6
Inflation ex-energy/food in 2025 (2.2%)	29	44	26
...in 2026 (2.0%)	32	38	29
...in 2027 (1.9%)	24	67	9

Source: Bloomberg survey of economists conducted April 3-9
Note: Percentages may not add up to 100 due to rounding

Bloomberg

Рискове за растежа на ЕЦБ в близко бъдеще в посока надолу

Те не са толкова категорични по въпроса дали инфлацията ще продължи да се понижава според прогнозите, като респондентите са разделени поравно по въпроса дали по-голям риск сега е надхвърлянето или подхвърлянето на целевата стойност.

„Икономическите перспективи остават толкова несигурни, че може да се възприеме само много предпазлив подход - без предварително ангажиране с някаква конкретна траектория на лихвените проценти“, заяви Улрике Кастенс, старши икономист в DWS.

Тя е сред мнозинството от анкетираните, които не очакват ЕЦБ да посочи кога лихвите са достигнали долната граница. Разходите по заеми може да не се задържат на това ниво много дълго. Повече от 20% от анкетираните икономисти предвиждат поне едно увеличение на лихвите преди края на следващата година, като най-ранната прогноза е за февруари 2026 г. - един месец преди края на намаленията, които предвижда последният икономист.

„ЕЦБ наистина ще се нуждае от значителна гъвкавост през следващите месеци“, заяви Силвен Бройер от S&P Global Ratings. *„Макар че влошаването на финансовите условия и спадащите цени на петрола могат да оправдаят намаляването на лихвените проценти през април и юни, значителните фискални стимули на Германия могат да доведат до инфлационен натиск в средносрочен план.“*

✓ Златото е „най-доброто място“ - трусовете около митата водят до рекордни ръстове

Материалът не е препоръка за инвестиционно решение.

Цената на златото се повиши до рекордните над 3200 долара за тройунция, тъй като опасенията за въздействието на митата върху световната икономика тласнаха инвеститорите към убежището.

Кюлчетата поскъпнаха с до 1,4% в началото на азиатската търговия в петък. Цената му от 3219,48 долара засенчи предишния исторически връх, отбелязан в четвъртък, когато за втори ден затвори с над 3%.

Статутът на златото на убежище беше подчертан тази седмица, когато променящите се послания на президента Доналд Тръмп относно митническата му програма предизвикаха трескави разпродажби на американските акции, облигации и долара, а страховете от световна рецесия обхванаха Уолстрийт. Рисковете и несигурността се запазиха дори и след 90-дневната му пауза за по-високите мита, които засегнаха десетки търговски партньори, като митата върху целия китайски внос вече са в размер на минимум 145%.

„Златото е най-доброто място на пазара в момента“, каза Лиу Юсуан, базиран в Шанхай изследовател на благородни метали в Guotai Jun'an Futures Co. *„Безпрецедентното търговско напрежение задълбочи недоверието към щатския долар, засилвайки търсенето на“ други сигурни активи, добави тя.*

Нараства скептицизмът, че търговските преговори преди следващия 90-дневен краен срок ще бъдат приключени своевременно, въпреки че директорът на Икономическия съвет на Белия дом Кевин Хасет заяви, че САЩ са „напреднали“ в дискусиите си с икономическите партньори.

Ралито на златото с повече от една пета през тази година беше подкрепено и от покупките на централните банки и надеждите за още парични облекчения от страна на Федералния резерв. В четвъртък данните показаха, че базисната инфлация в САЩ се е понижила значително през март, а търговците вече очакват три намаления на лихвените проценти до края на годината, като има вероятност да бъде направено и четвърто. По-ниските лихвени проценти обикновено са от полза за кюлчетата, тъй като те не плащат лихви.

Капитал

✓ Отпада вторият етап на мярката за ВЕИ и бойлери за домакинствата за 200 млн. лв.

Министерство на енергетиката не планира да обяви втора процедура за подпомагане на домакинствата при изграждането на покривни ВЕИ и закупуване на соларни бойлери. Това съобщиха оттам в отговори до "Капитал".

Тази мярка беше една от малкото по плана за възстановяване, която е насочена директно към хората, а не за бизнеса или общините. По нея обаче бяха одобрени едва 1500 домакинства при възможност за 10 000 семейства да се възползват от средствата.

Програмата беше планирана с ресурс от 240 млн. лв., а в крайна сметка одобрените проекти са за едва 40 млн. лв. по първия етап. Останалите средства бяха планирани за втори етап на процедурата, който явно така и няма да започне. А опасенията в началото бяха, че парите няма да стигнат заради голям интерес.

Правилата по тази мярка обаче бяха толкова сложни, че много малко хора проявиха желание да се възползват от подпомагането. Така държавата се отказва от 200 млн. лв., които не сме загубили директно, но не сме направили възможното да ги използваме.

По-голямата част от одобрените 1500 проекта са вече с подписани договори и регистрирани в информационната система ИСУН, обясниха още от енергийното ведомство. Очаква се до края на април всички договори да бъдат подписани и регистрирани.

"Подиграха се с интереса на хората и особено на енергийно бедните", посочи в коментар Балин Балинов, експерт "Енергийни решения" в международната екологична организация "Грийнпийс". По план трябваше на втори етап от процедурата енергийно бедните да получат възможност за 100% грантово подпомагане и за тях изграждането на тези инсталации да бъде безплатно, каза той и допълни, че държавата за пореден път показва липса на ангажираност към енергийно бедните, защото по никакъв начин не се опита да промени модела на енергийно подпомагане и на раздаването на енергийни помощи.

Със сложните административни процедури на практика беше ограничен интересът на гражданите да се включат в програмата, която покрива до 70% от разходите за изграждането на слънчеви панели с батерии и 100% от разходите за соларни бойлери за топла вода. Реално бойлерите струват няколко хиляди лева, но в случая хората трябва първо да си ги закупят и евентуално след това, ако бъдат одобрени, да възстановят средствата си. Тези с по-ниски доходи не искат да рискуват да купят нещо предварително, а тези, които могат да си ги позволят, не искат да се занимават въобще с бюрокрацията.

Според Балин Балинов дори да бъдат подписани договори ще има и проблем с изпълнението на проектите. Едва ли ще има свободни фирми да изградят 2000 слънчеви инсталации за домакинствата, при положение че секторът е задръстен от поръчки, а сроковете са кратки.

Друг проблем е, че в България при децентрализираното производство на ток и т.нар. покривни или балконски солари е, че нетното отчитане, или нетметъринг, е все още невъзможно и няма как един потребител едновременно да консумира и да връща неизползваната енергия обратно в мрежата и да плаща само разликата.

Конкретно прилагането на принципите на виртуално нетно отчитане по отношение на потребителите на собствена електрическа енергия от ВИ и общностите за възобновяема енергия е предвидено в разглеждания от Народното събрание проект на Закон за енергията от възобновяеми източници, обясниха от енергийното министерство за "Капитал".

Според него също срокът за приключване на процедурата за издаване на разрешително за изграждане на съоръжения за слънчева енергия под 20 KW се намалява на един месец. Ако не бъде спазен разрешението се счита за издадено, посочват

промените. Присъединяването на потребители и демонстрационни проекти до 10.8 KW се извършва само след уведомяване на оператора са други изменения, които биха могли да доведат до намаляване на трудностите за потребителите. Предстои да видим.

Cross.bg

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, "Денят започва"

- Тема: Войната на пътя и общественят отзвук - за отговорността на институциите и волята за промени.
- Тема: Решенията на американския президент и отговорът на Китай и Европа - какво е отражението върху световните пазари.
- Тема: Скандалите в МВР и последствията - за политическите ходове и необходимата реформа в системата; Гост - бившият вътрешен министър Михаил Миков.
- Тема: За любовта към музиката и предстоящия концерт в София ; Какво сподели пред „Денят започва" и с какво ще изненада българската публика Ричард Клайдерман

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Ще се обедини ли опозицията в предстоящия вот на недоверие за кабинета Желязков
- Тема: Каква ще е съдбата на пластмасовите боклуци около Завода за боклуци в София-Дискусия с общински съветници

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Дрегер във всеки автобус с деца, после може и в градския транспорт
- в. Труд - Младежи затъват с лоши кредити
- в. Труд - ППДБ поставя под риск влизането ни в еврозоната
- в. Труд - Второто висше става безплатно
- в. Телеграф - Студенти взели 168 млн. лв. кредити

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Дори след юни вот на недоверие може да ни спре за еврото?
- в. 24 часа - Пак преговори с „Боташ" за газа, сега се плащат \$ 500 000 на ден, а няма доставки
- в. Телеграф - Властта вица риск за еврозоната
- в. Телеграф - Взривове отклонили камиона към Сияна

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Надежда Ковачева: Експертите автоинженери са под 20, а имат поставени задачи по дела за катастрофи от 2018 г.
- в. Труд - Анастасия Стойчева: Студ може да нахлува у нас до 15 май
- в. Телеграф - Владимир Вянов: 40% от катастрофите може да са по вина на пътя

Водещи анализи

- в. 24 часа - Богатите у нас: 1841 с над 1 милион добавиха към влоговете 578 млн. лв.
- в. Труд - Политиката на късия хоризонт е пролог към дълга зима
- в. Телеграф - Затворете парламента - вреди на пушачите

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.